var Antibioticabehandeling huisartsen *(Atlas)*

Beschrijving

Aantal terugbetaalde behandelingen met antibiotica (ATC = J01), voorgeschreven door een huisarts en afgeleverd in een publieke apotheek, per 1.000 huisartsencontacten tussen 1 juli van het referentiejaar en 30 juni van het volgende kalenderjaar.
Een behandeling wordt geïdentificeerd aan de hand van de terugbetaling, binnen een periode van zeven dagen, van één of meerdere verpakkingen antibiotica met een identieke CNK-code, voorgeschreven door dezelfde voorschrijver.

Codering
Aantal behandelingen per 1.000 huisartsencontacten

Opmerkingen

- We werken met een periode van juli tot en met juni in plaats van kalenderjaren. Uit ervaring blijkt dat de antibioticumconsumptie stijgt tijdens een griepepidemie. Een griepepidemie kan in het latenajaar of in het vroege voorjaar vallen. Het is dus mogelijk dat men in het ene kalenderjaar twee griepepidemieën kent met als gevolg een hogere antibioticumconsumptie, en in een ander kalenderjaar geen enkele griepepidemie met dus een lagere antibioticumconsumptie
- Contacten met huisartsen (raadplegingen en bezoeken) en behandelingen van alle rechthebbenden die op 31 december van het jaar of 30 juni van het volgende jaar in de populatie aanwezig zijn, worden meegeteld, zelfs als ze tussen juni en juli zijn overleden.
- De behandelingen voor patiënten die gedurende minstens 6 maanden waren ingeschreven in een medisch huis worden niet meegeteld, aangezien het niet geweten is hoeveel contacten zij gehad hebben.
- Vanwege een belangrijke revisie van de ATC-DDD classificatie door de Wereldgezondheidsorganisatie (WGO) met betrekking tot de toewijzing van DDD (standaarddagdosis) aan de antibiotica, zijn de indicatoren retrospectief herberekend op basis van de versie van de ATC-DDD classificatie uit januari 2019, voor alle jaren sinds 2004.
- Deze statistiek moet geïnterpreteerd worden in combinatie met minstens één van de andere statistieken (DDD, behandelingen, rechthebbenden).
  - Het volstaat namelijk niet om enkel de totale omvang van de antibioticaconsumptie in kilogram of dagdosissen te kennen, maar het is belangrijk om ook te weten hoeveel mensen worden blootgesteld aan een behandeling met antibiotica. Ter preventie van de ontwikkeling van microbiële resistentie is het immers wenselijk zo weinig mogelijk mensen bloot te stellen aan antibiotica. De meeteenheden die men hiervoor kan gebruiken, zijn het aantal rechthebbenden die terugbetaling krijgen voor antibiotica, het aantal behandelingen met antibiotica die terugbetaald worden en het aantal terugbetaalde antibioticaverpakkingen.
  - Bovendien is het mogelijk om een toename van het aantal DDD's van antibiotica te constateren en tegelijkertijd een daling van het aantal behandelingen, verpakkingen en/of rechthebbenden, zoals het geval was tussen 2004 en 2010. Deze trends zijn tegenstrijdig, maar worden vaak verklaard door de toename van het aantal doses per verpakking, door een toename van het aantal tabletten per verpakking of de hoeveelheid van het actief bestanddeel per tablet.
  - De evolutie naar grotere verpakkingen in de periode 2002-2009 heeft ook een steeds betere overeenkomst tussen aantal verpakkingen en aantal behandelingen antibioticum tot gevolg. In 2004-2005 bestond een behandeling gemiddeld uit 1,11 antibioticumverpakkingen, in 2010-2011 was dit 1,09.
- Cijfers per geografische eenheid zijn gebaseerd op de woonplaats van de rechthebbende op 31 december van het jaar. In geval deze onbekend is, wordt de woonplaats op 30 juni van het volgende kalenderjaar gebruikt.

Code

stat_004_006_At

Bronvariabelen

- SS00015-Datum van aflevering
- SS00050-Hoeveelheid
- SS00070A_Fu SS00135_Fu
- ATC_THER_L_Fu
- CONTACT_Gp

Verwante variabelen

- stat_004_001-Antibioticaconsumptie - DDD
- stat_004_002-Antibioticaconsumptie - verpakkingen
- stat_004_003-Antibioticaconsumptie - behandelingen
- stat_004_004-Antibioticaconsumptie - rechthebbenden

Trefwoorden

Geneesmiddelen en medisch materiaal

- Voor 2008 waren zelfstandigen binnen de verplichte ziekteverzekering niet verzekerd voor zogenaamde kleine risico's. Om die reden duiken zij voor 1 januari 2008 niet op in deze cijfers. Meer uitleg vindt u op de website van het RIZIV.
- Meer gepubliceerd vindt u terug in de studies die het IMA heeft uitgevoerd omtrent dit onderwerp en het Atlas Kerncijfer omtrent het gebruik van antibiotica in België.

Frequentie en timing van update: jaarlijks in Q4 worden de statistieken voor de periode 1 juli (kalenderjaar -2) tot 30 juni (kalenderjaar -1) toegevoegd.

Kleinst beschikbare geografische niveau: gemeente

Berekeningswijze
(Totaal aantal terugbetaalde behandelingen (afleveringen binnen een periode van 7 dagen van dezelfde CNK-code met zelfde voorschrijver) antibiotica (ATC-2 = J01) afgeleverd in een publieke apotheek in de referentieperiode) / (Aantal huisartsencontacten in de referentieperiode / 1.000)

Beschikbaar

2004

Aanbevolen referentie

IMA_AIM (10/03/2026), stat_004_006, Atlas IMA_AIM (accessed on 17/11/2026)

Metadata laatst bijgewerkt

10/03/2026